Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 8 oktober 2026
Waardlanden
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	mevrouw N. Koornwinder
Griffie:	mevrouw J. den Uyl
Notulist:	mevrouw J.M. Kiep-de Jongh
Raadsleden/ fractieassistenten:	
Democraten Gorinchem:	mevrouw N. Aaldijk de heer F. El Makhloufi
Stadsbelang:	mevrouw D. Erciyas
VVD:	de heer N. Andressen
PRO:	de heer K. Ilgör
D66:	de heer I. Tekir
ChristenUnie/SGP:	de heer A. Krol
CDA:	de heer M. Eland
SP:	mevrouw E. Dansen
Gorcum Actief:	de heer B. Bahlmann
Portefeuillehouder:	de heer M. Geursen
Ambtelijke ondersteuning:	de heer T. Sprong
Gasten:	mevrouw I. van Kronenberg (Avalon) mevrouw G. Spruit (Waardlanden) de heer A. Wozniakowski (Waardlanden) de heer M. Licht (inwoner)

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Waardlanden

In de dubbele I&O verzorgt Waardlanden een toelichting op de herziening van het afval- en grondstoffenbeleid voor de periode tot en met 2034. Hiermee wordt vervolg gegeven aan het traject dat is gestart met de startnotitie die in april 2026 aan de deelnemende gemeenten is aangeboden en dat op de gezamenlijke radenbijeenkomst van 3 juni 2026 nader is toegelicht.

De uitkomsten van deze bijeenkomst worden betrokken bij de gezamenlijke radenbijeenkomst van 14 oktober 2026, waar de resultaten van de afzonderlijke gemeenteraadsessies worden gedeeld en besproken.

Wethouder Geursen geeft aan dat stap 2 in het proces nu aan de orde is (de analyse). In de gezamenlijke radenbijeenkomst van volgende week (14 oktober) worden de uitkomsten van de onderzoeken van alle gemeenten gedeeld. De visie wordt in de loop van dit jaar vastgesteld.

De heer Sprong verzorgt een presentatie. Bijplaatsing komt voornamelijk voor in stedelijk gebied met gestapelde bouw. Op 37% van de locaties is sprake van bijplaatsing in 92% van de gemeenten. 72% van de gemeenten ervaart regelmatig/vaak overlast en dat leidt tot ergernis. Het gevoel leeft dat er sinds de invoering van diftar meer grofvuil naast de containers staat (75%). De opruimkosten hiervan zijn hoog en dit gedrag ondermijnt het vertrouwen in het systeem.

De heer Krol informeert of het percentage feitelijk klopt.

De heer Sprong reageert dat dit nu wordt onderzocht. Berichtgeving in de media zorgt voor een bepaalde beleving en lijkt ook uit te nodigen tot (sheet 6).

Mevrouw Dansen merkt op dat prullenbakken vaak heel erg vol zijn omdat mensen hun afval daar in doen in plaats van in de containers zodat zij niet hoeven te betalen.

De heer Sprong bevestigt dat dit is gesignaleerd. Voorheen hadden prullenbakken een grote opening. Op meerdere locaties zijn inmiddels spijlen geplaatst waardoor het niet meer mogelijk is om afvalzakken weg te gooien.

De heer Andressen heeft in de afgelopen tijd de Haarwijk regelmatig bezocht om specifiek te kijken naar bijplaatsingen. Het is echt onbehoorlijk wat daar gebeurt (grofvuil, vuilniszakken).

De heer Sprong komt daar later in de presentatie op terug. In overleg met Waardlanden wordt eenmaal per half jaar een meting gedaan in de openbare ruimte (sheet 7). In de coronaperiode toen mensen veel buiten waren, nam de vervuiling op straat toe. Dit lijkt nu weer te normaliseren. In het najaar wordt een nieuwe meting gedaan.

De heer Tekir ziet dat de meeste meldingen over grofvuil gaan, maar het aantal bijplaatsingen is maar iets gestegen.

Mevrouw Van Kronenberg reageert dat medewerkers aangeven dat er altijd sprake is geweest van bijplaatsingen. Als je denkt dat er meer ligt door de invoering van diftar dan valt het ook op. Perceptie en feiten zijn lastiger te duiden. Mensen zien het is schoon of niet schoon.

De heer Tekir informeert of het aantal meldingen over grofvuil wel aanzienlijk is toegenomen. *(Dit is niet het geval).*

De heer Andressen denkt dat veel bijplaatsingen niet worden gemeld maar wel worden opgehaald omdat het bijna dagelijks werk is. Hij vraagt of de aantallen (22 en 103) alleen voor Gorinchem gelden of voor het hele verzorgingsgebied van Waardlanden.

De heer Sprong antwoordt dat het metingen op de grondgebied van Gorinchem betreft.

De heer Bahlmann vraagt of het alleen meldingen van burgers zijn of ook van medewerkers van Waardlanden of Stadsbeheer.

De heer Sprong antwoordt dat het om meldingen van burgers gaat.

Mevrouw Dansen woont in de Haarwijk en kent alle plekken, 22 meldingen is buitengewoon weinig. Op een gegeven moment hebben zij en haar man het melden via Fixi opgegeven.

De heer Sprong roept op te blijven melden. Medewerkers van Waardlanden zien een toename in het aantal hotspots sinds eind 2023.

De heer Andressen vraagt of de indruk bestaat dat diftar niet helpend is in het aantal bijplaatsingen.

De heer Sprong reageert dat diftar niet is ingevoerd om bijplaatsingen te voorkomen, maar om het aantal kilo’s restafval naar beneden te brengen en dat is geslaagd.

De heer Andressen zegt niet dat diftar geen succes is, maar vraagt of er een relatie is tussen het aantal grofvuilmeldingen en bijplaatsingen nadat diftar is ingevoerd.

De heer Sprong ontkent niet dat er iets meer bijplaatsingen zijn. Voor de invoering van diftar (2016) toen het 'Van afval naar grondstoffenbeleid' is vastgesteld zijn de ondergrondse containers gekomen en die nodigen wel uit tot bijplaatsing.

Mevrouw Van Kronenberg vult aan dat van de vijf gemeenten alleen de gemeente Vijfheerenlanden geen diftar heeft ingevoerd, maar ook daar komen bijplaatsingen voor, vooral in het stedelijk gebied van Leerdam en Vianen.

Mevrouw Aaldijk vraagt hoe gemeten wordt hoeveel kilo per huishouden wordt weggegooid.

Mevrouw Spruit antwoordt dat het totaal aantal kilo's dat naar de verwerker gaat wordt gedeeld over het aantal inwoners in de Regio.

Mevrouw Erciyas vraagt of de plaatsing van camera's bij hotspots iets heeft opgeleverd.

De heer Sprong antwoordt dat het inzetten van camera's pas als laatste redmiddel wordt ingezet want hierbij moet rekening gehouden worden met de AVG. Het uitlezen en vervolgens beboeten is heel intensief. Ervaringen elders leren dat wanneer bekend is dat er camera's geplaatst zijn mensen naar een andere plek gaan.

De heer Licht vraagt of bekend is waarom er wordt bijgeplaatst.

De heer Sprong reageert dat ook gratis stromen worden bijgeplaatst. Dozen worden niet kapot gescheurd waardoor papiercontainers verstopt raken en mensen hun afval niet meer kwijtkunnen. Met Waardlanden is afgesproken dat bijplaatsingen zo snel mogelijk weggehaald worden. De presentatie wordt vervolgd met sheet 8. Een haag voorkomt bijplaatsing, een neptuin werkt niet. Via Bliek in Actie is bloemzaad verstrekt, ook een bloementuintje voorkomt bijplaatsing, maar dit is arbeidsintensief voor de buurt. Toezichthouders maken een overzichtje van de zaken die geconstateerd worden en de processenverbaal.

De heer Ilgör informeert of het uitdelen van boetes zorgt voor een verlaging in het aantal bijplaatsingen. *(Dat is niet het geval).*

De heer Sprong vervolgt dat de containers via een QR code van toelichting zijn voorzien en deze informatie is ook beschikbaar via braillestickers.

De heer Eland vraagt of het mogelijk is een container te adopteren.

De heer Sprong antwoordt dat dit nog niet mogelijk is. Voorbeelden van plaatsen die door ambassadeurs worden schoongehouden zijn bekend, maar dit is voor betrokkenen niet altijd zonder risico's. Waardlanden heeft samen met de buitendienst naar aanleiding van de lijst van hotspots de basis bij containers op orde gebracht.

De heer El Makhloufi informeert waarom de voorlichting om bijplaatsing te voorkomen maar gedeeltelijk is gelukt.

De heer Sprong antwoordt dat er voldoende gecommuniceerd is, ook in andere talen, maar het kan altijd meer en beter.

De heer El Makhloufi vermoedt dat weinig mensen de QR code scannen en vraagt of er andere manieren zijn geprobeerd om informatie te delen.

De heer Sprong antwoordt dat op de website van Waardlanden een uitgebreide toelichting staat over het afvalbeleid en voorts zijn er twee milieucoaches werkzaam.

De heer El Makhloufi vervolgt dat initiatieven als Gorinchem in 1 dag schoon meer mensen aanspreken en roept op dit vaker te doen.

De heer Sprong reageert dat hier nog over nagedacht wordt omdat dit nogal wat organisatie vraagt.

De heer Krol vreest dat dit onderwerp ook raakt aan de samenhang in de wijk, verantwoordelijkheid voor de leefomgeving, bijvoorbeeld mensen die slechts tijdelijk ergens wonen en daarna hun inboedel op straat achterlaten. Hij informeert of hier gegevens over zijn.

De heer Sprong antwoordt dat dit zo dadelijk aan de orde komt.

De heer Andressen vindt het fijn dat er van alles gebeurt, maar het helpt niet echt. Hij informeert welke voorstellen worden gedaan om het anders te maken.

De heer Sprong vervolgt zijn presentatie. Waardlanden heeft een bureau ingeschakeld (Slijpstof) dat de wijk is ingegaan om te werken aan gedragsverandering. De hotspots bevinden zich in de Gildenwijk, de Haarwijk en het centrum. Het buurtonderzoek is afgerond en daarbij is veel informatie opgehaald. Tien Gorinchemers zijn bereid gevonden om een containerplaats in de gaten te houden.

Mevrouw Erciyas heeft signalen gekregen dat rond de Kanaaldijk, de ijsbaan en de sluis amper containers of prullenbakken aanwezig zijn.

De heer Sprong antwoordt dat Slijpstof zich heeft geconcentreerd op de genoemde hotspots. Hij ontvangt graag de gegevens zodat hij dit samen met Waardlanden kan uitzoeken, in principe staat er bij elke woning een container op 150 meter loopafstand. Op dit moment worden er nog gesprekken gevoerd. De werkgroep, waar ook Poort6 onderdeel van uitmaakt, komt binnenkort bijeen. In november geeft Slijpstof aan welke interventies mogelijk zouden kunnen plaatsvinden. Vervolgens wordt nogmaals de buurt in gegaan om te bezien of er effecten zijn.

Mevrouw Dansen is benieuwd welke interventies dat zijn. Voorts mist zij een maatregelenpakket en wat dit (financieel) oplevert. Zij is benieuwd welke ideeën de uitvoerende organisatie heeft bij het gemeentelijk beleid.

De heer Sprong antwoordt meer voorlichting en een mobiele milieustraat die in de wijk geplaatst wordt voor de wat kleinere zaken (eens per kwartaal, eens per 2 maanden). Hiermee zijn inmiddels ervaringen opgedaan in Vijfheerenlanden.

De heer Andressen roept op in het beleid onderscheid te maken tussen grofvuil en vuilniszakken die bijgeplaatst worden omdat hij eigenlijk geen reden ziet om vuilniszakken achter te laten.

De heer Sprong verwijst naar sheet 11 waar enkele redenen opgesomd worden. Hij benadrukt dat bijplaatsing geen probleem is van arbeidsmigranten, iedereen doet het.

De heer Ilgör informeert welke leeftijdsgroep is onderzocht en hoe dit gemeten is.

De heer Sprong antwoordt dat mensen op straat zijn aangesproken en via enquêtes bevraagd. Daar waar deelgroepen in het onderzoek werden gemist, zijn deze extra benaderd.

De heer Ilgör ziet bij jongeren geen verschil tussen Nederlandse jongeren en jongeren van andere afkomst.

De heer Sprong vervolgt dat Slijpstof daarover om tekst en uitleg gevraagd moet worden.

De heer Tekir merkt op dat deze generaliserende opmerking wellicht niet passend is in een presentatie.

De heer Andressen vraagt of de gemeente begrip heeft voor deze quotes en het daarbij laat of er ook iets aan gaat doen.

De heer Sprong wil niet vooruitlopen op de resultaten uit het onderzoek van Slijpstof. Zij geven straks aan welke interventies mogelijk zijn, één daarvan is de mobiele milieustraat.

De heer El Makhloufi vraagt of bij de invoering van diftar rekening is gehouden met grote gezinnen die het financieel niet breed hebben.

De heer Sprong antwoordt dat er mogelijkheden zijn om ontheffing of kwijtschelding te krijgen. Dit geldt voor ongeveer 10% van de Gorinchemse gezinnen voor afval en ook andere leges. Bijvoorbeeld voor inwoners met medisch afval wordt een regeling getroffen.

De heer Tekir vraagt of het onderzoek onder stap 2 van de notitie wordt beschreven.

De heer Sprong reageert dat het onderzoek van Slijpstof nog niet is afgerond en ook samen met Waardlanden zijn enquêtes gehouden waar straks op teruggekomen wordt. Deze informatie wordt met de raad gedeeld.

De heer Eland kan zich vinden in het ongemak bij de 5 quotes en vraagt of er nog nadere inkleuring volgt. Inzicht krijgen in het waarom van bijplaatsing vraagt om een gedegen onderzoek.

De heer Sprong vervolgt dat ook vaak gezegd wordt dat het vuil toch wel weggehaald wordt. Als voorbeeld noemt hij een vaas die niet in de glasbak past die bijgeplaatst wordt en vervolgens weggehaald.

De heer De Licht constateert dat er drie redenen zijn voor bijplaatsing: het past niet en niet bereid zijn om naar de Milieustraat te gaan, de container zit vol en geen zin om wat verder te lopen, of mensen willen/kunnen niet betalen. De interventies sluiten daar niet echt op aan.

De heer Sprong herhaalt dat Slijpstof de mogelijke interventies in beeld brengt, fysiek en waarom doen wij dit.

De heer Ilgör wijst op spullen die niet in een auto passen waarvoor een aanhangwagen geleend kan worden, maar niet iedereen heeft een trekhaak. Hij vraagt of ook gedacht is aan een leenauto met aanhangwagen.

De heer Bahlmann wijst op de milieustraat van de gemeente Utrecht waar bakfietsen geleend kunnen worden.

De heer Sprong geeft aan dat deze suggesties meegenomen worden.

Mevrouw Dansen merkt op dat dit alles wordt gewenst voor een beter milieu (hergebruik, minder weggooien) maar inwoners zijn blijkbaar onvoldoende geïnteresseerd om daaraan mee te doen. Zij informeert daarom of verleiden of belonen beter is dan straffen en noemt de organisatie Droppie; goed scheiden wordt financieel beloond. Ongewenst gedrag negeren, gewenst gedrag belonen.

De heer El Makhloufi beaamt dat straffen niet het gewenste resultaat oplevert, wellicht is belonen een goed alternatief naast via de mobiele milieustraat gratis ophalen.

De heer Sprong vervolgt met het grofvuilbeleid (sheet 12).

De heer Tekir merkt op dat voor brengen € 10 per ¼m³ wordt gerekend.

De heer Sprong vervolgt dat stromen die hergebruikt kunnen worden gratis zijn. Matrassen kunnen gratis ingeleverd worden op de milieustraat.

De heer Bahlmann informeert of inwoners beter geïnformeerd moeten worden welk afval onder welke stroom valt.

De heer Andressen reageert dat 1m³ niet werkbaar is, een gemiddeld bankstel is groter.

De heer Tekir vult aan dat een bankstel al snel 2 tot 3m³ is en vraagt of er een maximering mogelijk is waardoor er toch een trigger is om grote hoeveelheden afval zelf weg te brengen.

De heer Sprong neemt deze suggestie mee.
Grofvuil thuis ophalen was voorheen gratis, nu geldt de vervuiler betaalt. De meeste inwoners maken nooit gebruik van de grofvuilservice (sheet 13). Van de inwoners die er wel gebruik van maken is 25% ontevreden.

Mevrouw Aaldijk informeert of in Vijfheerenlanden meer grofvuil wordt aangeboden omdat het daar gratis is.

De heer Sprong antwoordt dat de afvalpas getoond moet worden, maar bevestigt dat soms de afvalpas van iemand anders gebruikt wordt.

Mevrouw Van Kronenberg geeft aan dat er aan een nieuw regionaal beleid gewerkt wordt voor de omgang met afval en grondstoffen. Grofvuil en bijplaatsingen zijn een belangrijk onderdeel daarvan. Het gaat om gezamenlijke keuzes, ambities en uitgangspunten voor een beleid tot 2034. De aanwezigen worden straks uitgenodigd om te reageren op vier stellingen. Op 14 oktober volgt een toelichting over de zaken die zijn opgehaald via de enquêtes (verschillen, overeenkomsten).
Bij sheet 16: Een goede omgang met afval en grondstoffen is een gedeelde verantwoordelijkheid. Het afval moet opgehaald worden, geen bijplaatsingen. Daar waar dat kan is bewust voor bronscheiding gekozen. Voor hoogbouw geldt nascheiding voor PMD. De vervuiler betaalt. 100% circulaire economie, geen grondstoffen die de keten verlaten als restafval, maar hergebruik.
Zij gaat nader in op de afvaldriehoek. Milieu: afval dat niet ontstaat hoeft niet opgehaald te worden, scheiden en recyclen, een schone leefomgeving, CO^2-reductie, het wagenpark rijdt op schone grondstoffen.
Kosten: een betaalbare afvalstoffenheffing, beheersbare kosten, de kosten voor verwerking fluctueren en stijgen sterk, het verbranden van restafval wordt binnen 10 jaar dubbel zo duur (verbrandingsheffing, CO^2-heffing). De kosten worden ook bepaald door de inzamelroutes, hoe vaak het vuil wordt opgehaald, waar wordt gekozen voor verzamelcontainers. Gescheiden inzameling levert grondstoffen op, hoe schoner deze zijn, hoe meer geld dit oplevert (glas, metalen, PMD, papier en karton, matrassen). Personeelskosten maken een groot deel uit van de totale afvalkosten naast investeringen voor de toekomst.
Service: welke voorzieningen worden geboden, hoe vaak wordt het afval opgehaald, hoeveel containers, actieve participatie, mogen inwoners meedenken, maatwerk voor inwoners met een taalbarrière, medisch afval en een beperking waardoor het lastig is om afval te scheiden. Met voorlichting worden niet altijd de juiste mensen bereikt. Gemak; hoe makkelijk is het om afval te scheiden of restafval aan te bieden.

De heer El Makhloufi merkt op dat ondanks het scheiden van afval de kosten stijgen en dat zorgt voor onbegrip.

Mevrouw Van Kronenberg reageert dat de kosten voor afvalverwerking enorm gestegen zijn in de afgelopen jaren (energie, brandstof, lonen, verbrandingsbelasting, CO^2-heffing). In het beleid kan gestuurd worden op kostendemping, maar lagere kosten is een illusie. Desgevraagd geeft zij aan dat in vergelijking tot tien jaar geleden alle kosten zijn gestegen, maar in vergelijking tot niets doen is afval scheiden goedkoper.

De heer Tekir begrijpt dat de vergoeding voor PMD varieert van € 17 tot € 195 afhankelijk van hoe schoon het wordt aangeleverd en informeert welke bandbreedte voor Gorinchem geldt.

Mevrouw Van Kronenberg antwoordt dat € 17 per 1000kg geldt voor het nagescheiden PMD van de hoogbouw. € 195 per 1000kg geldt voor het schoonste PMD dat via afvalscheiding door inwoners wordt ingezameld.

Mevrouw Spruit vult desgevraagd aan dat er inmiddels metingen hebben plaatsgevonden maar de uitslag daarvan is nog niet bekend.

De heer Tekir vervolgt dat de mate van vervuiling van PMD in de laagbouw markeert wanneer het break-even-point ontstaat om ook daar voor nascheiding te kiezen of te kiezen voor vervuild PMD met een lage vergoeding als het niet loont.

Mevrouw Van Kronenberg antwoordt dat de vervuiling ongeveer 30% is waardoor gehoopt wordt op € 195 per 1000kg binnenhalen.

De heer Eland verwijst naar de link naar de interactieve kaart waar zichtbaar wordt hoe andere gemeenten het doen. Wat opvalt is dat in buurgemeenten (Altena, Zaltbommel, West Betuwe) significant minder kilo’s restafval aangeboden worden, meer afvalscheiding plaatsvindt met over het algemeen een lagere afvalstoffenheffing. Hij informeert welke lessen van die gemeenten geleerd kunnen worden.

Mevrouw Van Kronenberg kent ook voorbeelden van gemeenten waar het omgekeerde het geval is. In de genoemde gemeenten is minder stedelijk gebied, hoe landelijker de gemeente hoe makkelijker het is om afval te scheiden. Gemeenten die eerder zijn gestart met het terugdringen van het aantal kilo’s restafval hebben een voorsprong opgebouwd. De investeringen die hiervoor gedaan moeten worden zijn inmiddels fors duurder. Inzamelwagens en ondergrondse afvalcontainers zijn dubbel zo duur geworden. In de Waardlanden gemeenten wordt voorts verschillend omgegaan met de kostentoerekening (overhead, btw, communicatie).

De heer Eland is van mening dat hoe meer afval gescheiden wordt, hoe lager de meerkosten zullen zijn en roept op de tegenstelling minder te benadrukken.

De heer Bahlmann informeert of rekening wordt gehouden met dynamische inzameling en voorts of Waardlanden ondergrondse perscontainers heeft.

Mevrouw Van Kronenberg antwoordt dat er geen ondergrondse perscontainers worden gebruikt voor PMD. Woningen met een tuin hebben een PMD container, bij de hoogbouw volgt nascheiding.

Mevrouw Spruit vult aan dat voor dynamische inzameling het huidige systeem geoptimaliseerd en vervangen moet worden. Dit kan op zijn vroegst in 2028-2029 doorgevoerd worden en hieraan zijn natuurlijk ook kosten gekoppeld.

De heer Andressen heeft gelezen dat de afvalbeheerkosten van Waardlanden 20% hoger liggen dan de landelijke kosten en informeert naar de voorspelling richting 2030.

Mevrouw Van Kronenberg antwoordt dat in de presentatie op 14 oktober nader ingegaan wordt op de voorspelling van de kosten per aansluiting.

Stelling 1
Een betere service voor het gescheiden aanbieden van grondstoffen kan zorgen voor meer gemak voor inwoners. Meer gemak kan ook leiden tot beter scheiden, maar dit vraagt ook om investeringen. Vaak moet er flink geïnvesteerd worden om het gemak te verbeteren en dat kan leiden tot hogere kosten. Wordt voor de komende 8 jaar de nadruk gelegd op milieu of wordt juist gekozen voor service en zo ja hoe?

Meer gemak voor inwoners is belangrijker dan maximale recycling

De heer Krol zou kiezen voor de milieudoelstelling. Regionaal, landelijk, Europees het afval zo veel mogelijk terugdringen. Minder verpakkingsmateriaal. Goedkope rommel die na één keer gebruiken stuk gaat terugdringen. Circulaire economie.

Mevrouw Dansen ondersteunt dit, maar merkt op dat Gorinchem dat niet alleen kan.

De heer Eland kan niet tegen deze stelling zijn, maar zaken gaan hand in hand. Als maximale recycling gewenst wordt, moet dat makkelijk gemaakt worden voor inwoners. Als dat lukt, gaan de kosten omlaag. Hij roept nogmaals op geen tegenstellingen te noemen waar deze niet zijn.

De heer Tekir kiest voor inzetten op gemak en vervolgens maximale recycling. Een aantrekkelijkere grofvuilregeling voor de hoogbouw kan helpend zijn voor maximale recycling.

Mevrouw Aaldijk sluit zich aan bij de laatste twee sprekers.

De heer Bahlmann sluit zich eveneens aan.

De heer Andressen sluit zich ook aan en merkt op dat er niet meer gemak geboden kan worden aan de inwoners van de Haarwijk; alles wordt opgehaald en er wordt niets in rekening gebracht.

De heer Tekir reageert dat de Haarwijk nadrukkelijk wordt genoemd en benadrukt dat het om drie wijken met hotspots gaat (ook de Gildenwijk en het centrum). Hij roept op deze opgave gezamenlijk op te pakken.

De heer Andressen wil voorkomen dat andere wijken een voorbeeld nemen aan deze drie genoemde wijken, maar is het eens dat de ene wijk niet anders behandeld moet worden dan de andere wijk.

De heer Tekir denkt dat hetzelfde bedoeld wordt en daarom moet de Haarwijk verleid worden om mee te doen.

Conclusie: Inzetten op gemak en maximale recycling, kiezen voor een positieve benadering van de wijken met hotspots.

Stelling 2
Het spanningsveld tussen kosten en service. De afvalstoffenheffing en beheerkosten in de Regio liggen hoger dan gemiddeld in Nederland en deze kosten blijven stijgen. Om de stijging te dempen moeten keuzes gemaakt worden. Uit de benchmark van de brancheorganisatie blijkt dat de dienstverlening van Waardlanden hoger ligt dan die van de

andere gemeenten in de benchmark. Zijn de kosten belangrijker dan de voorzieningen en zo ja, welke keuzes worden dan gemaakt? Zijn er dingen die minder mogen?

Om de afvalstoffenheffing betaalbaar te houden mag het serviceniveau voor inwoners omlaag

De heer El Makhloufi begrijpt dat het € 30.000 kost om de bijplaatsingen te verwijderen. Met één keer gratis ophalen per maand, dalen deze kosten wellicht.

De heer Tekir zou Waardlanden willen oproepen om te kijken naar doelmatiger werken. De beheerkosten liggen 25% hoger dan in vergelijkbare gemeenten. In de jaarrekening van Waardlanden valt op dat waar € 150.000 aan externe inhuur wordt begroot € 3 mln. aan inhuurkosten wordt gemaakt. Het ziekteverzuim bedraagt meer dan 10%. Hij stelt voor in te zetten op het terugdringen van de beheerkosten tot het niveau van vergelijkbare gemeenten.

De heer Andressen merkt op dat de nieuwe directeur van Waardlanden onlangs heeft aangegeven dat ook hij dit heeft geconstateerd. Om dit te veranderen moet een aantal zaken op orde gebracht worden (ICT, personeel, ziekteverzuim). Vervolgens is afgesproken om de basis op orde te brengen. Hij is benieuwd welke maatregelen getroffen worden.

De heer Krol vult aan dat er enkele miljoenen extra gevraagd worden om de basis op orde te krijgen waardoor hij veronderstelt dat er voorlopig nog geen sprake zal zijn van lagere beheerkosten.

Mevrouw Dansen denkt dat het serviceniveau sowieso daalt; niet meer betalen met minder service of meer betalen met hetzelfde serviceniveau.

Conclusie: In plaats van de tarieven omhoog of omlaag moet ook gekeken worden naar doelmatiger (minder inhuur, minder ziekteverzuim).

Stelling 3
De meeste gemeenten streven naar 100% circulaire economie in 2050. De meest recente cijfers dateren uit 2023. Slechts 13% van de materialen binnen de Nederlandse economie wordt hergebruikt en daarom zijn er nog wat stappen te zetten. In de Regio zijn best wat initiatieven voor circulariteit (repaircafés, kringkoopwinkels, reparatiebedrijven, gebruikte fietsenproject, tweedehands bouwmaterialen en gereedschap). Deze initiatieven zijn afhankelijk van vrijwilligers die vervolgens ook ondersteund moeten worden. Wie is daarvoor verantwoordelijk de overheid, de ondernemers, de samenleving? Moet in de komende beleidsperiode sterker ingezet worden op circulariteit, consuminderen, repareren, hergebruik, anders denken over bezit en gebruik?

Enthousiaste vrijwilligers zijn onmisbaar bij initiatieven voor hergebruik en afvalpreventie, maar om echt het verschil te maken moet Waardlanden blijven ondersteunen en investeren

De heer Krol geeft aan dat in Groot Ammers een bouwmarkt is voor tweedehands bouwmaterialen. Iets dergelijks zou hij graag in Gorinchem zien.

Mevrouw Dansen vraagt zich af waar het geld vandaan moet komen en denkt dat iedere inwoner zelf al van alles zou kunnen doen. Niet alles hoeft nieuw te zijn.

Conclusie: Wij kunnen allemaal helpen, repaircafé, kringloop, hergebruik. Met betrekking tot investeren blijft de vraag wie moet investeren.

Stelling 4
Om het gedrag van inwoners te beïnvloeden kunnen allerlei maatregelen genomen worden. Moeten er strengere, corrigerende of sanctionerende maatregelen getroffen worden en welke grenzen worden daarbij opgezocht? Wat wordt wel of niet acceptabel geacht?

Als het stimuleren van afvalscheiding ('de wortel') onvoldoende effect heeft, moeten we overgaan op strengere maatregelen ('de stok')

De heer El Makhloufi veronderstelt dat al genoeg is gezegd over het effect van bestraffen. Belonen is beter. Hij werd zelf beboet door Waardlanden, is niet in beroep gegaan, maar snapt wel dat iemand om principiële redenen in beroep gaat.

De heer Krol grapt een schandpaal bij elke ondergrondse container.

De heer Andressen kiest voor belonen als dat mogelijk is, maar vooralsnog denkt hij dat dit niet mogelijk is. Er moet onderscheid gemaakt worden tussen het bijplaatsen grofvuil en vuilniszakken. In het laatste geval mag de stok gehanteerd worden.

De heer Tekir is van mening dat beboeten arbitrair is omdat daarbij veel misgaat. Het werkt eerder frustrerend dan verleidend. Bij grove duidelijke misstanden is het prima om te handhaven.

De heer Bahlmann is het niet eens met de stelling, zijn fractie kiest voor belonen. Hij verwijst in dit kader naar het oppakken van de motie met betrekking tot containeradoptanten, inwoners die zich verantwoordelijk voelen voor hun leefomgeving.

De heer Ilgör is het ook eens met de stelling. Zijn fractie kiest voor belonen en verleiden.

De heer Andressen is niet tegen belonen, maar verzoekt voorbeelden van belonen te noemen die zouden kunnen werken.

Mevrouw Dansen herhaalt dat zij zo juist een voorbeeld heeft genoemd van een organisatie waar je materialen ter recycling kunt inleveren. Inwoners die goed scheiden en recyclen een beloning geven. De afvalpas registreert het aantal keren dat een vuilniszak aangeboden wordt. Het ligt wellicht iets ingewikkelder, maar zij denkt dat er mogelijkheden zijn.

De heer Bahlmann merkt op dat iemand die goed zijn afval scheidt minder vaak restafval hoeft aan te bieden.

De heer Tekir zegt dat verleiden niet altijd gratis hoeft te betekenen. Er kan ook gedacht worden aan financiële prikkels voor grofvuil ophalen en het gebruik van de afvalpas. Persoonlijk schrok hij van de voorgestelde prijsverhoging van Waardlanden. Er kan ook gericht worden op het onaantrekkelijker maken van restafval aanbieden en het zelf wegbrengen van restafval naar de milieustraat stimuleren.

De heer Krol kan zich een maatschappelijke challenge voorstellen. Met betrekking tot het inzamelen van papier heeft hij het gevoel dat de huidige manier nog gericht is op kranten en dergelijke. Inmiddels is de hoeveelheid karton enorm toegenomen. Het zou mooi zijn als iedereen dit zelf versnippert maar hij vreest dat dit een beetje een illusie is.

Conclusie: Belonen in plaats van beboeten. Grofvuil lijkt een systeemprobleem, bijplaatsing is een gedragsprobleem. Dat laatste mag beboet worden. Het zou mooi zijn als een aantal containerplaatsen wordt geadopteerd.

De voorzitter bedankt mevrouw Van Kronenberg voor de presentatie.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering.

Toezeggingen:

- Resultaten van de onderzoeken van Slijpstof delen met de raad
- Aangeven waar Gorinchem staat qua vervuiling van aangeboden PMD afval van de hoogbouw en hoe dit zich verhoudt tot het PMD afval van de laagbouw

Suggesties:

- Lenen van een aanhangwagen
- Lenen van een auto met aanhangwagen
- Lenen van een bakfiets
- Maximering als trigger of zelf afval weg te brengen